In de zaak:

FIRMA I. NOLD KG,

Kohlen- und Baustoffgrosshandlung te Darmstadt,

bijgestaan door mr. G. Thomas,
advocaat bij het „Amts- und Landgericht" te Frankfort,
en mr. J. Kübel, advocaat bij het „Landgericht" te Bonn,

te dezer zake domicilie gekozen hebbende ten kantore van
F. Jansen, deurwaarder, rue Aldringer 21, Luxemburg,

Eisende Partij,

tegen

HOGE AUTORITEIT VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

vertegenwoordigd door mr. R. Krawielicki,
juridisch adviseur bij de Hoge Autoriteit,
als gemachtigde,

bijgestaan door prof. dr. Ph. Möhring,
advocaat bij het „Bundesgerichtshof" te Karlsruhe,

te dezer zake domicilie gekozen hebbende te haren kantore,
Place de Metz 2, Luxemburg,

Verwerende Partij,

betreffende het beroep tot nietigverklaring, subsidiair niet-toepasselijk-verklaring van de beschikkingen van de Hoge Autoriteit 16-57, 17-57, 18-57 en 19-57 van 26 juli 1957 *(Publikatieblad van de Gemeenschap no. 24 van 10 augustus 1957)*,

HET HOF VAN JUSTITIE

samengesteld als volgt:

A. M. Donner, *Voorzitter;*

O. Riese, *Kamervoorzitter;*

L. Delvaux, Ch. L. Hammes *(Rechter-Rapporteur)* en R. Rossi, *Rechters;*

Advocaat-Generaal: K. Roemer;

Griffier: A. van Houtte,

wijst het volgende

VONNIS

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN:

I — Conclusies van partijen

1. Overwegende dat *eiseres* in haar verzoekschrift concludeert, dat het den Hove behage,

> „de beschikkingen van de Hoge Autoriteit 16-57, 17-57, 18-57 en 19-57, alle van 26 juli 1957 (gepubliceerd in het *Publikatieblad van de E.G.K.S. van 10 augustus 1957*), nietig te verklaren";

Overwegende dat zij voorts mondeling de subsidiaire conclusie heeft voorgedragen, dat het den Hove behage,

> „de beschikkingen 16-57, 17-57, 18-57 en 19-57 in zoverre nietig of niet-toepasselijk te verklaren, als die groothandelaren daardoor worden getroffen, welke tevoren als groothandelaar in de eerste hand werden bevoorraad";

2. Overwegende dat *verweerster* in haar verweerschrift concludeert, dat het den Hove behage

> „de door de eisende partij ingestelde vordering niet ontvankelijk te verklaren, althans af te wijzen, met alle rechtsgevolgen van dien";

II — Overzicht van de feiten

1. Overwegende dat eiseres in Darmstadt een groothandel in kolen heeft, die de vorm heeft van een commanditaire vennootschap;

2. Overwegende dat eiseres tot 15 februari 1956 groothandelaar in de eerste hand was;

3. Overwegende dat op deze datum de beschikkingen 5-56, 6-56 en 7-56 zijn uitgevaardigd, waarin de Hoge Autoriteit op grond van artikel 65 van het Verdrag E.G.K.S. ontheffing verleende van de verbodsbepaling ten aanzien van de overeenkomsten van de in de

verkoopkantoren voor Ruhrkolen „Geitling", „Präsident" en „Mausegatt" verenigde kolenmijnondernemingen, welke o.a. een handelsregeling bevatten en in het bijzonder vereisten stelden voor de toelating als groothandelaar in kolen in de eerste hand;

Overwegende dat volgens de op 15 februari 1956 goedgekeurde regeling die handelaar voor het kolenjaar 1956 tot 1957 als groothandelaar in de eerste hand bij de drie verkoopkantoren was toegelaten, die kon bewijzen dat hij in het voorafgaande kolenjaar

1) ten minste 75.000 ton brandstoffen van de produktie van de Gemeenschap op de gemeenschappelijke markt had afgezet;

2) daarvan ten minste 40.000 ton binnen zijn verkoopgebied;

3) hiervan weer ten minste 12.500 ton afkomstig van het betreffende verkoopkantoor;

Overwegende dat de beschikkingen 5 tot 7-56 als uitzondering op bovenstaande regel een bepaling bevatten (artikel 9, sub 3), volgens welke gedurende een overgangsperiode, lopende tot het einde van het kolenjaar 1956-57, derhalve tot 31 maart 1957, ook die groothandelaren tot rechtstreekse bevoorrading werden toegelaten, die weliswaar niet voldeden aan de vereiste kwantitatieve criteria, doch in het kolenjaar 1955-56 steeds als groothandelaar in de eerste hand waren bevoorraad;

4. Overwegende dat op 8 januari 1957 de eisende vennootschap door het uittreden van de enige persoonlijk aansprakelijke vennote, I. Nold-Behne, van rechtswege in staat van vereffening is geraakt;

5. Overwegende dat door de beschikkingen van de Hoge Autoriteit 10-57, 11-57 en 12-57 van 1 april 1957, de tot 31 maart 1957 geldende overgangsregeling, welke op eiseres van toepassing was, tot 30 juni 1957 werd verlengd;

6. Overwegende dat op 26 juli 1957 de Hoge Autoriteit de beschikkingen 16-57 tot 19-57 heeft gegeven, op verzoek van de in de verkoopkantoren verenigde kolenmijnondernemingen;

7. Overwegende dat in de beschikkingen 16-57 tot 18-57 onder andere de voor de erkenning als groothandelaar in de eerste hand vereiste grenshoeveelheden zijn verminderd, en wel van 75.000 tot 60.000 ton, van 40.000 tot 30.000 ton en van 12.500 tot 9.000 ton;

8. Overwegende dat bij de beschikking 19-57 de Oberrheinische Kohlen-Union werd gemachtigd, voor rekening van haar leden, die volgens de verkoopvoorwaarden van de kolenmijnondernemingen of van hun verkooporganisaties gerechtigd zijn tot rechtstreekse bevoorrading bij deze organisaties, vaste brandstoffen uit de bekkens Aken, Ruhr, Saar en Lotharingen gemeenschappelijk in te kopen;

9. Overwegende dat op 19 september 1957 de verkoopkantoren „Präsident" en „Mausegatt" en op 21 september 1957 het verkoopkantoor „Geitling" de eisende partij in een gelijkluidende brief hebben medegedeeld, dat zij vanaf 1 oktober 1957 niet meer als groothandelaar in de eerste hand voor het verkoopgebied IV kon worden toegelaten, daar zij niet meer voldeed aan de daarvoor geldende vereisten, en dat de maanden augustus en september als overgangsperiode zouden worden beschouwd;

10. Overwegende dat eiseres op 26 september 1957 ter Griffie van het Hof van Justitie het onderhavige verzoekschrift heeft ingediend, hetwelk slechts is ondertekend door mr. Klibansky, in leven advocaat bij het „Landgericht" te Frankfort;

11. Overwegende dat E. Nold, die de volmacht voor de advocaten mrs. Klibansky, Müller en Thomas heeft ondertekend, op 16 oktober 1957 als persoonlijk aansprakelijke vennoot tot de eisende vennootschap is toegetreden;

III — Procedure

1. Overwegende dat het verzoekschrift gericht was tegen:

1) de Hoge Autoriteit van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal;

2) de Ruhrkohlen-Verkaufsgesellschaft mbH „Präsident";

3) de Ruhrkohlen-Verkaufsgesellschaft mbH „Mausegatt";

4) de Ruhrkohlen-Verkaufsgesellschaft mbH „Geitling";

2. Overwegende dat eiseres het beroep tegen de verkoopkantoren met derzelver goedkeuring heeft ingetrokken; dat het Hof hiervan akte genomen en bij beschikking d.d. 17 januari 1958 de doorhaling van de zaak bevolen heeft, voor zover deze betrekking had op voornoemde verwerende partijen;

3. Overwegende dat het Hof op verzoek van eiseres bij beschikking van 4 december 1957 het recht van eiseres om in rechte te ageren heeft erkend, welk recht de Hoge Autoriteit in haar conclusie van 23 oktober 1957 op grond van de artikelen 33, lid 2, en 80 jis. 65 en 66 van het Verdrag E.G.K.S. had bestreden, en de opschorting van de tenuitvoerlegging van de beschikkingen 16, 17 en 18-57 tot de datum van het eindvonnis heeft bevolen, voor zover eiseres door de in deze beschikkingen bedoelde handelsregelingen de hoedanigheid van groothandelaar in de eerste hand had verloren;

4. Overwegende dat de procedure vanaf de indiening van het beroepschrift een normaal verloop heeft gehad; dat de Advocaat-Generaal heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep;

5. Overwegende dat, wegens wettige verhindering van de Kamervoorzitter J. Rueff en van de Rechter N. Catalano, het Hof van Justitie vonnis wijst in een samenstelling van vijf rechters, zulks overeenkomstig artikel 18 van het Protocol betreffende het Statuut E.G.K.S. van het Hof van Justitie;

IV — Middelen van partijen

Overwegende dat de middelen van partijen als volgt kunnen worden samengevat:

A — BEVOEGDHEID OM IN RECHTE OP TE TREDEN EN REGELMATIGE VERTEGENWOORDIGING

1. Verweerster werpt de exceptie van niet-ontvankelijkheid op. Zij beroept zich hierbij op het vaststaande feit, dat eiseres, een

commanditaire vennootschap, ten tijde van de indiening van het beroepschrift in staat van vereffening was geraakt, daar zij geen persoonlijk aansprakelijke vennoot had, die als zodanig bevoegd was haar te vertegenwoordigen. Zij beweert, dat de als vereffenaars handelende vennoten niet gerechtigd waren in naam van de vennootschap een procedure aan te vangen, noch tot dit doel een volmacht daartoe te verlenen aan E. Nold, die op vorengenoemd tijdstip geen vennoot was.

Naar de mening van verweerster is het beroep derhalve nietig en niet-ontvankelijk, omdat de nietigheid niet binnen de voor het instellen van het beroep voorgeschreven termijn is opgeheven.

E. Nold is op 16 oktober 1957 als persoonlijk aansprakelijke vennoot tot de commanditaire vennootschap toegetreden en heeft derhalve eerst na dit tijdstip, derhalve na het verstrijken van de beroepstermijn, de bevoegdheid verworven om de vennootschap in rechte te vertegenwoordigen. Ook heeft hij de verklaring, waarbij hij alle voorgaande proceshandelingen bekrachtigde, eerst na het verstrijken van deze termijn ondertekend; deze is daarom rechtens irrelevant.

2. Onder verwijzing naar paragraaf 12 van haar vennootschapscontract en naar de door de vereffenaars afgegeven verklaringen voert *eiseres* harerzijds aan, dat de vennoten, die gezamenlijk de vertegenwoordigingsbevoegdheid hadden nadat de vennootschap in staat van vereffening was geraakt, de voortzetting van de zaken en de vertegenwoordiging van de vennootschap hadden opgedragen aan vrouwe S. Nold, die op haar beurt gerechtigd was aan een derde een algemene volmacht te geven. Zij voert aan dat vrouwe S. Nold aan E. Nold niet alleen de leiding van de zaak, doch ook de uitoefening van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de overige vereffenaars had opgedragen. De vertegenwoordigingsbevoegdheid van E. Nold omvatte derhalve ook het voeren van processen.

Eiseres stelt verder, dat E. Nold, die bij de uitoefening van zijn vertegenwoordigingsbevoegdheid („Prozessstandschaft") voor eiseres

optrad, ter bescherming van haar levensbelangen het recht van eiseres — derhalve een vreemd materieel recht — in haar naam in rechte kon doen gelden.

Eiseres stelt voorts, dat E. Nold, met het oog op de omstandigheden van eiseres, ten tijde van het beroep de positie had van een trustee, en dat hieruit voor hem de verplichting voortvloeide, het bestaan van de vennootschap met alle middelen te verdedigen.

Ten slotte is eiseres van mening, dat het feit, dat zij zich gedurende de loop van de korte beroepstermijn toevallig in een overgangsstadium bevond en dat er daardoor een „interregnum" heerste, op grond van recht en billijkheid niet tot gevolg mag hebben, dat het beroep wordt verworpen omdat het niet binnen de voorgeschreven termijn is ingesteld.

B — FORMELE GELDIGHEID VAN HET VERZOEKSCHRIFT

1. Verweerster stelt, dat het verzoekschrift van het begin af aan nietig is geweest, daar het slechts is ondertekend door mr. Klibansky, die weliswaar tijdens zijn leven als advocaat te Frankfort was ingeschreven, maar op wie de disciplinaire maatregel van het „Vertretungsverbot" van toepassing was, welke nog gold ten tijde van de indiening van het verzoekschrift alsmede gedurende de voor de indiening daarvan vastgestelde termijn van een maand.

Hieruit leidt verweerster af, dat het beroepschrift bij gebreke van een rechtsgeldige ondertekening niet voldoet aan de bepalingen van artikel 20, lid 2, van het Statuut E.G.K.S. van het Hof, volgens welke de partijen moeten worden bijgestaan door een advocaat die bij de balie van een van de deelnemende staten is ingeschreven, noch met de voorschriften van artikel 29, paragraaf 1, van het Reglement, volgens welke de rechtskundige raadsman van de eisende partij aan de genoemde vereisten van het Statuut moet voldoen.

2. Eiseres antwoordt, dat de geldigheid van de ondertekening van een conclusie door mr. Klibansky door het voorlopige „Vertretungsverbot" niet wordt aangetast, daar dit verbod slechts een maatregel

van disciplinair recht is; zij beroept zich hierbij op paragraaf 107, lid 2, van het Advocatenreglement van het Land Hessen en op een bij de stukken gevoegde brief van de Deken van de Orde van Advocaten te Frankfort.

Voorts voert zij aan, dat volgens het Statuut E.G.K.S. van het Hof een advocaat aan geen andere vereisten behoeft te voldoen, dan dat hij — wat in casu niet wordt weersproken — als advocaat is ingeschreven.

C — TEN PRINCIPALE

a — *Met betrekking tot het middel discriminatie*

1. Ontvankelijkheid van het middel

Verweerster stelt, dat de bestreden beschikkingen van algemene aard zijn en dat eiseres de grief van een beweerde discriminatie, en daarmede het middel van schending van het Verdrag, alleen dan had kunnen opwerpen, indien zij zich tijdig over een détournement de pouvoir had beklaagd, hetgeen echter niet het geval is, en indien het Hof had verklaard dat de gestelde feiten dit middel kunnen dragen. Zij gaat dus slechts subsidiair op het middel discriminatie in.

Eiseres daarentegen meent, dat de bestreden beschikkingen van individuele aard zijn en op haar betrekking hebben. Naar haar oordeel betreft artikel 33, lid 2, van het Verdrag het geval, dat een beschikking een onderneming individueel betreft. Bovendien valt uit de bestreden beschikkingen af te leiden, welke ondernemingen benadeeld zijn; deze beschikkingen behoeven niet door een verdere individuele maatregel te worden uitgewerkt om te kunnen worden toegepast.

2. Gegrondheid van het middel

a) Met betrekking tot de beschikkingen 16 tot 18-57

Eiseres is van mening, dat de in de beschikkingen 16 tot 18-57 vervatte handelsregeling te haren opzichte een ernstige discriminatie en derhalve een schending van het Verdrag betekent.

Zij ziet vooral een discriminatie in het feit, dat zij ten gevolge van de vaststelling van grenshoeveelheden, welke zij in het betreffende kolenjaar niet geheel heeft bereikt, haar plaats als groothandelaar in de eerste hand heeft verloren.

Het feit dat zij aan het eerste vereiste van een omzet van 60.000 ton per jaar niet heeft voldaan, is te wijten aan een onvermogen, waarvoor zij niet verantwoordelijk is, daar het is toe te schrijven aan een miskenning van de feitelijke toestand door de Hoge Autoriteit. Ten eerste is zij afhankelijk van de brandstofleveranties die aan haar worden gedaan; de door de verkoopkantoren ingerichte filiaalbedrijven worden bij de bevoorrading echter voorgetrokken. Ten tweede lijdt zij verlies doordat sommige industrieën welke tot haar afnemers behoren, rechtstreeks door de verkoopkantoren worden bevoorraad.

Het betreft hier maatregelen en praktijken welke op het gebied van de prijs- en leveringsvoorwaarden een verschillende behandeling met zich brengen van producenten en afnemers enerzijds en van groothandelsondernemingen anderzijds; er is derhalve sprake van discriminatie.

Een discriminatie in haar nadeel ontstaat ook, doordat de kopers eigenlijk niet vrij zijn in de keuze van hun leverancier. De kortingen en voordelen op het gebied van vervoer, levering, enz., welke de groothandelaren in de eerste hand genieten, verlenen dezen een dermate bevoorrechte plaats bij het aanbod, dat de kopers zich noodgedwongen tot hen wenden, zodat de groothandelaren in de tweede hand niet meer werkelijk aan de concurrentie kunnen deelnemen en derhalve tot ondergang zijn gedoemd.

In de conclusie van repliek vult eiseres haar betoog als volgt aan:

Er bestaat een nauwe innerlijke samenhang tussen de artikelen 65 en 4 van het Verdrag. Wanneer een overeenkomst welke wordt ingediend met verzoek om ontheffing, niet voldoet aan de vereisten van artikel 65, lid 2, en er toe zou kunnen leiden, dat ook maar één koper of handelaar financieel of economisch nadeel lijdt, moet ook

worden aangenomen, dat er sprake is van discriminatie in de zin van artikel 4, sub *b*). De handelsregeling waarvoor de Hoge Autoriteit ontheffing heeft verleend, draagt echter in het geheel niet bij tot een merkbare verbetering van de verdeling en is ook niet van wezenlijk belang voor het bereiken van dit resultaat; de regeling is derhalve in strijd met de vereisten van artikel 65 en bevat daardoor een discriminatie.

Verweerster antwoordt dat dit middel reeds daarom niet ter zake dienend is, omdat de bestreden beschikkingen eiseres in het geheel niet kunnen betreffen.

Immers, eiseres zou zich ten hoogste kunnen beklagen over het wegvallen van de tijdelijke overgangsregeling, ten aanzien waarvan in de beschikkingen 5 tot 7-56 ontheffing is verleend; de beëindiging van deze overgangsregeling volgt echter uit de door eiseres niet bestreden beschikkingen 10 tot 12-57, volgens welke de termijn voor bedoelde regeling op 30 juli 1957 is verstreken.

Overigens miskent eiseres het begrip discriminatie. Van discriminatie zou dán sprake zijn, wanneer handelaren die zich in vergelijkbare omstandigheden bevinden, wat betreft de toelating tot de rechtstreekse bevoorrading, verschillend werden behandeld. Eiseres kan niet met grond beweren, dat dit het geval is, daar de drie criteria welke bepalend zijn voor de toelating van een groothandelaar, gelijkelijk op alle handelaren in de gemeenschappelijke markt worden toegepast.

Veeleer zou een discriminatie ten opzichte van de overige handelaren van de gemeenschappelijke markt ontstaan, wanneer eiseres op grond van een tijdelijke, als uitzondering bedoelde overgangsregeling niettemin blijvend als groothandelaar in de eerste hand zou worden bevoorraad.

Verweerster verzet zich er ook tegen, dat eiseres de grief van discriminatie grondt op de bewering, dat zij belangrijke afnemers heeft verloren doordat de verkoopkantoren bepaalde industrieën rechtstreeks bevoorraden. In dit geval kan hierom reeds van dis-

criminatie geen sprake zijn, omdat de rechtstreekse bevoorrading van bepaalde industriële afnemers berust op criteria welke op dezelfde wijze gelden voor eiseres als voor alle andere groothandelaren.

Verweerster is van mening, dat eiseres nog andere tot nu toe door de groothandel bevoorrade industriële afnemers zou verliezen, indien voor de bevoorrading van de industriële afnemers geen grenshoeveelheden waren vastgesteld.

Eiseres kan overigens de regeling welke in de bestreden beschikkingen is getroffen voor de bevoorrading van deze afnemers, niet meer bestrijden, daar deze berust op andere beschikkingen van de Hoge Autoriteit, welke wegens het verstrijken der termijnen niet meer kunnen worden aangevochten, namelijk de beschikkingen 5 tot 7-56 van 15 februari 1956. Voorts berust de goedkeuring van deze criteria op een beoordeling van de uit de economische feiten en omstandigheden voortvloeiende toestand welke het Hof van Justitie niet in zijn onderzoek mag betrekken.

Verweerster ontkent ook uitdrukkelijk, dat in de kolenhandel een contingentering bestaat. Zij verdedigt de stelling, dat de toestand van eiseres niet is veroorzaakt door de invoering van de kwantitatieve criteria en dat deze haar niet konden benadelen bij het bereiken van de voorgeschreven omzet. Het falen van eiseres is alleen te wijten aan de aanzienlijke teruggang van haar zaken gedurende de laatste jaren; de in de criteria vastgestelde referentiehoeveelheden betroffen niet de leveranties aan de groothandelaren, doch die aan hun afnemers, zodat eiseres wel degelijk haar afnemerskring had kunnen uitbreiden.

Verweerster is voorts van mening, dat de artikelen 4, sub *b*), en 65 van het Verdrag verschillende aspecten van het economische leven regelen en elkander niet uitsluiten noch opheffen.

Verweerster voert verder aan, dat zij geenszins vrij is, voor de haar voorgelegde handelsregelingen ontheffing te verlenen in de mate en met de beperkingen en voorwaarden welke zij gewenst acht. In dit opzicht is zij aan het Verdrag gebonden en zij moet ontheffing verlenen, wanneer enerzijds aan de vereisten van artikel 65, lid 2, is voldaan en anderzijds artikel 4, sub *b*), niet is geschonden.

Aan de gestelde vereisten is hier voldaan: het aantal toegelaten groothandelaren in de eerste hand (73) is groot genoeg om een behoorlijke concurrentie te garanderen bij de afzet van brandstoffen door de drie verkoopkantoren in het verkoopgebied IV.

De regeling bevat geen beperking die het doel, namelijk verbetering van de verdeling, overschrijdt. De door de regeling vastgestelde criteria zijn ontleend aan economische feiten en omstandigheden welke aan de toetsing van het Hof zijn onttrokken.

Ook is de regeling niet in strijd met het discriminatieverbod van artikel 4, sub *b*), daar zij gelijkelijk op alle handelaren van toepassing is; daarentegen zou een uitzonderingsregeling, als die waarop eiseres met een beroep op haar „oude rechten" aanspraak maakt, discriminerend zijn ten opzichte van alle andere handelaren.

b) *Met betrekking tot de beschikking 19-57*

Eiseres beweert dat de beschikking 19-57 eveneens een beperking en een discriminatie te haren opzichte bevat.

Bij de voorbereiding van de overeenkomst over de gemeenschappelijke inkoop van brandstoffen is eiseres gepasseerd, hoewel ook zij door de Oberrheinische Kohlen-Union werd bevoorraad.

Bovendien strekt de door de beschikkingen 16 tot 18-57 veroorzaakte discriminatie zich ook uit tot de beschikking 19-57, daar deze in feite neerkomt op uitvoering van vorengenoemde beschikkingen.

Buitendien werkt de beschikking 19-57 kartelvorming in de hand en verkrijgt de Oberrheinische Kohlen-Union, met inbegrip van de in haar verenigde groothandelaren en andere leden, een monopolistische positie, die iedere normale concurrentie onmogelijk maakt.

Verweerster ontkent dat zij verplicht is geweest, haar beschikking te laten afhangen van de medewerking van een derde aan de overeenkomst.

Overigens is de overeenkomst ten aanzien waarvan ontheffing is verleend, indirect met medewerking van eiseres tot stand gekomen.

Eiseres is door de beschikking ook niet benadeeld; deze beschikking regelt namelijk niet de rechtstreekse bevoorrading van groothandelaren door producenten en schept ook geenszins een monopolistische positie van de Oberrheinische Kohlen-Union of van de met haar verbonden groothandelaren in kolen, daar zowel buitenstaanders als leden van de Oberrheinische Kohlen-Union moeten voldoen aan de voor de rechtstreekse bevoorrading gestelde vereisten.

b — *Met betrekking tot het middel schending van de bepalingen van de Grondwet van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Grondwet van het Land Hessen*

Eiseres stelt in haar beroepschrift dat de regelingen waarop de beschikkingen berusten, in strijd zijn met de Grondwet van de Bondsrepubliek Duitsland, met name met de artikelen 14 (onteigening), 3 (beginsel van gelijkheid), en 12 (vrijheid van beroep en bedrijf), alsmede met de Grondwet van het Land Hessen, in het bijzonder met artikel 43 (bescherming van kleine en middelgrote handels- en industrieondernemingen). In de conclusie van repliek vermeldt eiseres dit middel niet meer.

Verweerster voert hiertegen aan, dat de voorschriften van intern recht van de afzonderlijke Lid-Staten, zelfs van een grondwet, niet tot de bepalingen behoren welker toepassing door het Hof kan worden getoetst.

c — *Met betrekking tot het middel détournement de pouvoir*

1. Ontvankelijkheid van het middel

Naar de mening van *verweerster* kan eiseres in het middel détournement de pouvoir niet worden ontvangen, daar zij het tardief heeft voorgedragen. Het is in het verzoekschrift niet vermeld; volgens artikel 22 van het Statuut E.G.K.S. van het Hof en volgens artikel 29, paragraaf 3, van het Reglement is het niet geoorloofd, middelen die in het verzoekschrift niet zijn vermeld, achteraf op te werpen.

Eiseres repliceert dat het middel détournement de pouvoir samenhangt met het algemene begrip discriminatie, waarin het opgaat. Zij is verder van mening, dat het Hof met toepassing van het adagium „da mihi factum, dabo tibi ius" dit middel kan afleiden uit de in het verzoekschrift voorgedragen feiten.

2. Gegrondheid van het middel

Eiseres ziet een détournement de pouvoir in het feit, dat de Hoge Autoriteit zich bij het geven van de bestreden beschikkingen niet heeft gekweten van haar onderzoekingsplicht.

Indien zij zich namelijk van haar plicht had gekweten, de feitelijke toestand te beoordelen, had zij moeten constateren, dat de handelsregelingen ten aanzien waarvan zij ontheffing verleende, geen merkbare verbetering van de verdeling der kolenproduktie konden bewerkstelligen, doch enkel en alleen leidden tot hogere winstmogelijkheden voor die producenten of voor die groothandelaren in de eerste hand, die door de concentratie van de afzet hun kosten aanzienlijk zagen verminderen.

De beschikking heeft uitsluitend ten doel gehad, de middelgrote groothandelaren te vernietigen; zij is derhalve met de beginselen van het Verdrag in strijd.

Ook heeft verweerster niet vastgesteld, dat de overeenkomsten onmisbaar zijn voor het bereiken van de in artikel 65, lid 2, genoemde doeleinden, noch dat zij niet van een meer beperkende aard zijn dan voor het doel van de overeenkomsten noodzakelijk is.

Naar de mening van *verweerster* is dit middel noch ter zake dienende noch gegrond.

Eiseres miskent het begrip détournement de pouvoir. Er is alleen dan sprake van détournement de pouvoir, wanneer de Hoge Autoriteit haar bevoegdheden voor een ander doel gebruikt dan dat, waarvoor haar deze bevoegdheden zijn verleend; eiseres heeft zelfs niet gesteld, dat aan deze vereisten is voldaan.

d — *Met betrekking tot het middel schending van wezenlijke vormvoorschriften*

1. Ontvankelijkheid van het middel

Verweerster voert aan, dat eiseres in dit middel niet kan worden ontvangen, omdat het niet is vermeld in het verzoekschrift en derhalve tardief is voorgedragen.

Overigens zijn de bestreden beschikkingen van algemene aard, zodat het middel alleen dan ontvankelijk zou zijn, indien de beschikkingen een détournement de pouvoir aankleefde. Niet kan worden beweerd, dat het begrip discriminatie alle in artikel 33, lid 1, van het Verdrag genoemde middelen omvat.

Eiseres herleidt het middel schending van wezenlijke vormvoorschriften tot het in het verzoekschrift genoemde algemene begrip discriminatie.

2. Gegrondheid van het middel

Eiseres beweert dat de bestreden beschikkingen niet de in artikel 15 van het Verdrag voorgeschreven motivering bevatten, daar de enkele weergave van de tekst van de verdragsbepalingen niet als zodanig kan gelden. Volgens eiseres had verweerster in details moeten aantonen, welke verbeteringen onder de gegeven omstandigheden noodzakelijk waren en op welke wijze door de getroffen maatregelen deze verbeteringen konden worden bewerkstelligd.

Verweerster meent dat deze grief materieel niet is gefundeerd, daar de bestreden beschikkingen in overeenstemming zijn met de door het Hof in een vorige zaak gestelde vereisten (zaak 2-56: Geitling tegen Hoge Autoriteit). Overigens kon de motivering beperkt blijven tot de bepalingen, waardoor de beschikkingen 5 tot 7-56 zijn aangevuld en veranderd.

TEN AANZIEN VAN HET RECHT:

A — BEVOEGDHEID OM IN RECHTE OP TE TREDEN EN REGELMATIGE VERTEGENWOORDIGING VAN EISERES

Overwegende dat de Commanditaire Vennootschap Nold in Duitsland is opgericht en gevestigd; dat haar interne rechtsbetrekkingen, vereffening en ontbinding worden beheerst door de voorschriften van intern Duits recht welke gelden op de plaats waar zij gevestigd is; dat naar Duits recht een vennootschap in liquidatie de bevoegdheid heeft, in rechte op te treden en in het belang van de vereffening haar rechten te doen gelden;

— dat daartoe in casu ongetwijfeld behoort de bescherming van het belang van de vennootschap, als groothandelaar in de eerste hand te worden bevoorraad;

Overwegende dat naar Duits recht de commanditaire vennoten van een commanditaire vennootschap, die ten gevolge van het wegvallen van haar persoonlijk aansprakelijke vennoten van rechtswege in staat van vereffening is geraakt, een vertegenwoordiger kunnen machtigen bepaalde rechtshandelingen te verrichten, voor zover dit in het belang is van de liquidatie;

— dat derhalve de als vereffenaars optredende commanditaire vennoten gerechtigd waren, E. Nold volmacht te verlenen tot de indiening van het onderhavige beroep;

Overwegende dat verweerster tegen de schriftelijke verklaring der commanditaire vennoten, dat zij E. Nold op deze wijze hadden gemachtigd, uitsluitend aanvoert, dat de volmacht niet schriftelijk is verleend en derhalve geen rechtsgevolg heeft; dat echter het in casu toepasselijke Duitse recht zelfs dan niet voorschrijft, dat de volmacht schriftelijk moet zijn verleend, wanneer de rechtshandeling waarvoor de volmacht wordt verleend, aan dit vormvereiste moet voldoen;

Overwegende dat E. Nold derhalve bevoegd was, beroep in te stellen tegen de Hoge Autoriteit namens de commanditaire vennoten welke, in het kader van de liquidatie, rechtmatig als vereffenaars handelden;

— dat derhalve in het midden kan blijven welke juridische betekenis moet worden gehecht aan de verklaring waarmede E. Nold, na zijn toetreding als persoonlijk aansprakelijke vennoot tot de eisende vennootschap, de indiening van het beroep heeft bekrachtigd;

B — FORMELE GELDIGHEID VAN HET VERZOEKSCHRIFT

Overwegende dat het verzoekschrift is ondertekend door mr. Klibansky, die te Frankfort als advocaat was ingeschreven, en dat de tegen hem genomen maatregelen niet inhielden, dat hij was geschrapt van het tableau;

Overwegende dat volgens paragraaf 107 (2) van het Advocatenreglement van het Land Hessen, hetwelk op mr. Klibansky van toepassing was, en waarop E. Nold als zijn cliënt zich kon beroepen, een „Vertretungsverbot" de rechtskracht van de door de betrokken advocaat verrichte handelingen niet aantast;

Overwegende dat uit deze overwegingen voortvloeit, dat het beroepschrift in formeel opzicht geldig is;

C — RECHTSKARAKTER DER BESTREDEN BESCHIKKINGEN

Overwegende dat de ontvankelijkheid van de middelen waarop het beroep rust, afhankelijk is van het karakter en de juridische betekenis der bestreden beschikkingen;

— dat artikel 33 van het Verdrag E.G.K.S. voor beroepen van ondernemingen in zoverre een onderscheid maakt tussen individuele en algemene beschikkingen, dat het recht, een beroep tot nietigverklaring in te stellen tegen een algemene beschikking, wordt afhankelijk gesteld van het vereiste dat de eiser een détournement de pouvoir te zijnen opzichte stelt;

Overwegende dat in de beschikkingen 16 tot 18-57 van 26 juli 1957 ontheffing is verleend ten aanzien van de overeenkomsten over de gemeenschappelijke verkoop van brandstoffen door de in de ver-

koopkantoren voor Ruhrkolen „Geitling", „Präsident" en „Mausegatt" verenigde kolenmijnondernemingen; dat de beschikking 19-57 van gelijke datum ontheffing verleent ten aanzien van de gemeenschappelijke inkoop van brandstoffen door bepaalde in Zuid-Duitsland gevestigde groothandelaren in kolen door tussenkomst van de Oberrheinische Kohlen-Union;

Overwegende dat de bestreden beschikkingen overeenkomstig artikel 65, lid 2, van het Verdrag E.G.K.S. zijn gegeven op grond van verzoeken om ontheffing, welke in het geval van de beschikkingen 16 tot 18-57 betrekking hadden op handelsregelingen van voornoemde verkoopkantoren voor Ruhrkolen en in het geval van de beschikking 19-57 op een associatieovereenkomst tussen Zuidduitse en Franse groothandelaren;

Overwegende dat bij de bestreden beschikkingen, onder bepaalde voorwaarden en beperkingen, ontheffing is verleend ten aanzien van voornoemde regelingen en van bedoelde overeenkomst en dat daarbij derhalve de rechtsgeldigheid van concrete besluiten van bepaalde afzonderlijke ondernemingen is erkend;

Overwegende dat daarom vaststaat, dat de onderhavige ontheffingen ten opzichte van de betrokken ondernemingen van individuele aard zijn;

Overwegende dat, in aanmerking genomen dat het Verdrag op dit punt zwijgt, een beschikking welke ten opzichte van de ondernemingen tot welke zij zich richt, van individuele aard is, niet tevens ten opzichte van derden als een algemene beschikking kan worden beschouwd;

Overwegende overigens dat algemene beschikkingen gelijk te stellen zijn met wettelijke maatregelen welke van officiële instanties uitgaan en bindende werking erga omnes hebben;

— dat in casu de Hoge Autoriteit zich er toe heeft beperkt, op grond van artikel 65, lid 2, en in afwijking van het in het eerste lid van hetzelfde artikel neergelegde fundamentele verbod, ontheffing te

verlenen ten aanzien van overeenkomsten over gemeenschappelijke verkoop (beschikkingen 16 tot 18-57) en inkoop (beschikking 19-57);

— dat de verkoopvoorwaarden zijn vastgesteld door de verkoopkantoren voor Ruhrkolen en de daarin verenigde ondernemingen, en de vereisten voor de opneming in de Oberrheinische Kohlen-Union door de in Zuid-Duitsland gevestigde ondernemingen en groothandelaren in kolen; dat de Hoge Autoriteit zich heeft beperkt tot het verlenen van ontheffing ten aanzien van de overeenkomsten waarin deze vereisten zijn vastgelegd; dat deze daardoor niet haar privaatrechtelijke karakter hebben verloren; dat zij derhalve niet kunnen worden gelijkgesteld met wettelijke maatregelen zoals die worden getroffen door een openbare instantie bij de uitoefening van haar bevoegdheden tot het treffen van algemeen geldende voorschriften;

— dat uit het voorgaande voortvloeit, dat de bestreden beschikkingen moeten worden beschouwd als individuele beschikkingen in de zin van het Verdrag E.G.K.S.;

D — DE MIDDELEN VAN BEROEP

Overwegende dat het voor het beroepsrecht van een onderneming tegen dergelijke beschikkingen voldoende is, indien deze van individuele aard zijn en op de onderneming betrekking hebben;

— dat in casu de bestreden beschikkingen eiseres betreffen, daar zij betrekking hebben op groothandelaren en daar de toepassing rechtstreekse gevolgen heeft voor de situatie waarin eiseres verkeert;

Overwegende dat eiseres derhalve volgens artikel 33, lid 2, van het Verdrag E.G.K.S. de aangevochten beschikkingen kan bestrijden met alle in het eerste lid van dit artikel genoemde middelen;

Overwegende dat eiseres haar beroep baseert op de volgende middelen:

1) schending van het Verdrag,
2) schending van de Grondwet van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Grondwet van het Land Hessen,
3) détournement de pouvoir,
4) schending van wezenlijke vormvoorschriften;

E — HET MIDDEL SCHENDING VAN WEZENLIJKE VORMVOORSCHRIFTEN

Overwegende dat in de eerste plaats moet worden onderzocht, of het laatstgenoemde middel gegrond is, daar in dat geval de toetsing der overige middelen achterwege kan blijven;

Overwegende dat eiseres de grief van schending van wezenlijke vormvoorschriften wegens onvoldoende motivering der bestreden beschikkingen voor het eerst in haar conclusie van 11 november 1957 heeft voorgedragen;

Overwegende dat volgens artikel 22 van het Statuut E.G.K.S. en artikel 29, paragraaf 3, van het Reglement van het Hof van Justitie het verzoekschrift een summiere uiteenzetting van de aangevoerde gronden moet inhouden;

— dat uit deze voorschriften voortvloeit, dat middelen welke in het beroepschrift niet zijn vermeld, niet ontvankelijk zijn;

Overwegende dat eiseres ook niet kan worden gevolgd in haar stelling, dat de algemene grief van discriminatie waarop het beroep berust, het middel schending van wezenlijke vormvoorschriften omvat; dat beide middelen niets met elkander gemeen hebben en ook niet vergelijkbaar zijn;

Overwegende evenwel dat de motiveringsplicht welke volgens artikel 15 van het Verdrag E.G.K.S. op de Hoge Autoriteit rust, niet slechts dient voor de bescherming der aan de rechtsmacht van het Hof onderworpen personen, doch bovendien ten doel heeft, mogelijk te maken dat het Hof de haar door het Verdrag opgelegde taak, de beschikkingen te toetsen, volledig kan vervullen;

— dat dientengevolge het Hof ambtshalve moet ingaan op een eventueel gebrek in de motivering dat deze toetsing zou bemoeilijken;

Overwegende dat volgens artikel 65 de Hoge Autoriteit bevoegd is ontheffing te verlenen ten aanzien van overeenkomsten over gemeenschappelijke verkoop, indien zij van oordeel is, „dat de overeen-

komst onmisbaar is voor het bereiken (van merkbare verbeteringen van de verdeling), en niet van een meer beperkende aard is dan voor het doel van de overeenkomst noodzakelijk is";

Overwegende dat de Hoge Autoriteit het recht van de groothandelaren op rechtstreekse bevoorrading door de verkoopkantoren afhankelijk heeft gesteld van het voldoen aan de drie in de bestreden beschikkingen genoemde kwantitatieve criteria, zonder aan te geven op welke wijze de vaststelling van deze grenshoeveelheden kan bijdragen tot een merkbare verbetering van de verdeling der brandstoffen, en zonder zich uit te laten over de vraag, of deze grenshoeveelheden niet van een meer beperkende aard zijn dan voor het doel van de overeenkomst noodzakelijk is;

Overwegende dat in de considerans van de beschikkingen 16 tot 18-57 de Hoge Autoriteit zich er toe heeft beperkt, wat betreft de vaststelling der kwantitatieve vereisten voor de toelating als groothandelaar in de eerste hand, te verwijzen naar de algemene beginselen welke reeds voorkomen in de considerans van de beschikkingen 5 tot 7-56;

Overwegende dat zij weliswaar in de beschikkingen van 1956 een algemene rechtvaardiging geeft van de gemeenschappelijke verkoop van brandstoffen, doch met betrekking tot de in de algemene handelsregeling gestelde criteria voor de rechtstreekse bevoorrading der groothandelaren en met betrekking tot de beperking van het aantal van dezen in de 29ste overweging van de beschikking 5-56 (*Publikatieblad van de Gemeenschap blz. 34/56*) slechts stelt, dat de gekozen afbakening „noch discriminerend werkt noch er toe leidt, dat... een gering aantal handelaren... een zodanige positie verkrijgt, dat daardoor de mededinging wordt beperkt";

— dat uit deze motivering evenals uit het ontbreken van enige verklaring voor de ingevoerde grenshoeveelheden niet valt op te maken, dat de Hoge Autoriteit bij het geven van de bestreden beschikkingen ook heeft nagegaan, of de genoemde afbakening niet van een meer beperkende aard is dan noodzakelijk is voor de merkbare verbetering van de verdeling, welke voorwerp en doel is van artikel 65, lid 2, sub *b*);

Overwegende dat hieruit volgt, dat de motivering van de beschikkingen 16-57, 17-57 en 18-57 noch op zichzelf beschouwd, noch door de verwijzing naar de beschikkingen van 1956 een voldoende en behoorlijke opgave bevat van de feitelijke en juridische overwegingen waarop zij berusten;

— dat hiermede derhalve toetsing door het Hof onmogelijk wordt gemaakt, in het bijzonder wat betreft de vraag, of de Hoge Autoriteit artikel 65, lid 2, in acht heeft genomen;

Overwegende dat dezelfde overwegingen gelden voor de beschikking 19-57, die in de praktijk als een uitvoering van de beschikkingen 16-57, 17-57 en 18-57 is te beschouwen, daar krachtens eerstgenoemde beschikking slechts die in Zuid-Duitsland gevestigde groothandelaren in kolen, die zijn toegelaten tot de rechtstreekse bevoorrading bij de verkoopkantoren, gemeenschappelijk via de Oberrheinische Kohlen-Union brandstoffen kunnen inkopen;

Overwegende derhalve dat de beschikkingen 16-57, 17-57, 18-57 en 19-57 in strijd zijn met artikel 15 van het Verdrag E.G.K.S., daar een onvoldoende motivering gelijk staat met het ontbreken van een motivering; dat de beschikkingen derhalve in zoverre moeten worden vernietigd, als zij de toelating als groothandelaar in de eerste hand afhankelijk stellen van het bereiken van bepaalde minimum-grenshoeveelheden;

KOSTEN

Overwegende dat verweerster zowel in de hoofdzaak als in de procedure in kort geding in het ongelijk is gesteld;

Overwegende dat volgens artikel 60 van het Reglement van het Hof van Justitie de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op de artikelen 4, 5, 14, 15, 31, 33, 65, 66 en 80 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal;

Gelet op het Reglement van het Hof van Justitie, alsmede op het Reglement van het Hof van Justitie betreffende justitiekosten;

HET HOF VAN JUSTITIE

Verwerpende al hetgeen meer of anders is gevorderd,

Verklaart en beslist als volgt:

1) Het beroep is ontvankelijk.

2) Artikel 2, sub 1, 2 en 3, van de beschikkingen van de Hoge Autoriteit 16-57, 17-57 en 18-57, d.d. 26 juli 1957, wordt vernietigd.

3) De beschikking van de Hoge Autoriteit 19-57 van 26 juli 1957 wordt in zoverre vernietigd, als daarin de toelating als lid van de Oberrheinische Kohlen-Union wordt beperkt tot die in Zuid-Duitsland gevestigde groothandelaren die voldoen aan de vereisten voor de rechtstreekse bevoorrading overeenkomstig de beschikkingen 16-57, 17-57 en 18-57.

4) Verweerster wordt veroordeeld in de proceskosten, inclusief de kosten van het kort geding.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op twintig maart negentienhonderd negenenvijftig.

DONNER RIESE

DELVAUX HAMMES ROSSI

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op twintig maart negentienhonderd negenenvijftig.

De Griffier: *De Voorzitter:*

A. VAN HOUTTE A. M. DONNER